

Perusopetuksen kouluilla toteutettava kirjastotoiminta 1.8.2025 lukien

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta 13.03.2025 § 18
11/12.00.00/2025

Valmistelu/lisätiedot

Palvelualuejohtaja Janne Mäkinen, puh. 040 506 9547 ja kirjastonjohtaja Keth Strömdahl, puh. 040 710 9004 tai etunimi.sukunimi@askola.fi

Askolan kunnankirjaston virkailijat ovat käyneet perusopetuksen kouluilla noin 1-2 kertaa kuukaudessa. Koulukirjastoissa oleva aineisto on Hellekirjastokimpan kirjastojärjestelmässä. Käytännössä viidellä (5) koululla toteutettava yhteistyö koostuu kolmesta (3) erilaisesta rakenteesta / järjestelmästä. Tavoittelemme muutosta, joka on yhteneväinen muissa Suomen kunnissa käytössä olevan yleisten kirjastojen ja perusopetuksessa olevien koulujen yhteistyörakennemallin kanssa, ja joka ottaa huomioon sekä kirjastolain että Askolan perusopetuksen opetussuunnitelman, seuraavasti:

Askolan kouluissa oleva kirjastoaineisto irrotetaan Hellekirjastokimpan kirjastojärjestelmästä ja yleisen kirjaston kokoelma päivitetään erilliseksi, osaksi Askolan pääkirjastossa sijaitsevaa kokoelmaa. Muutoksella pyritään parempaan palvelutuotantoon, jossa lasten lukutaidon edistäminen toteutuu varhaiskasvatuksessa ja kouluissa tasapuolisesti. Askolan kunnankirjasto on yleinen kirjasto, jossa noudatetaan yleisten kirjastojen kirjastolakia. Kirjaston tehtävät on määritelty kirjastolaissa. Kirjaston tavoitteena on opettaa lapset itsenäisiksi kirjaston käyttäjiksi, käyttämään omaa kirjastokorttia sekä saamaan opastusta tiedonhakuun ja medialukutaitoon. Yhteinen tavoitteemme on lasten ja nuorten lukutaidon edistäminen. Uudelleen järjestelemällä kirjaston kokoelmaa lapset saavat enemmän luettavaa, uusia kirjoja. Kirjaston kokoelma keskittyy pääkirjastoon, sitä päivitetään jatkuvasti ja se on ajanmukainen ja uudistuva.

Kouluilla on ollut käytössään oma pieni käsikirjasto. Tavoitteena on kasvattaa käsikirjastossa olevien kirjojen määrää niin, että kirjastojärjestelmässä olevien kirjojen kunto tarkistetaan ja tarvittaessa poistetaan, osa lahjoitetaan koulun käsikirjastoon, osa siirtyy pääkirjastoon ja osasta muodostetaan Lukudiplomin mukaisia kirjapaketteja koulujen käyttöön. Tämän lisäksi tarkastelemme muita toimintatapoja, joilla tukea varhaiskasvatuksen ja koulujen lukemisen edistämisen työtä. Tästä laaditaan toimintasuunnitelma viranhaltijatyönä lv. 2025-2026 alussa.

Suunniteltavan muutoksen myötä käsikirjaston käyttö on mahdollista toteuttaa kaikilla kouluilla opettajan johdolla, opettajan oman aikataulun mukaisesti, riippumatta kirjastohenkilöstön aikataulusta. Samalla muutos vapauttaa kirjaston henkilöstöresurssia pääkirjastolle.

Yhteistyörakennetta selkeyttävä kehittämistyö on käynnistetty palvelualuejohtajan, rehtorien ja kirjastonjohtajan yhteissuunnittelulla vuoden vaihteessa 2025. Henkilöstön osallisuustyöskentely toteutettiin osana perusopetuksen laatukselyä, kysymyksissä 25-26. Kyselyn tulosten mukaan kouluilla toteutettava kirjastotoiminta nykymuodossaan tukee opetustani ka. 2.45 (arviointiasteikko 1-5) ja kouluilla toteutettava kirjastotoiminta nykymuodossaan tukee oppilaitten lukutaidon edistämistä ka. 2.65. Kyselyn tulokset tukevat tunnistettua kehittämistarvetta. Kehittämistyö on käynnistetty niin, että oppilaiden lainassa olleita, koulun kirjastosta lainattujen kirjojen palautusaikaa pidennettiin. Kirjat ohjeistettiin palauttamaan ennen hiihtolomaa, 14.2.2025 mennessä. Varsinainen

muutos toteutetaan kevään 2025 aikana. Palvelutuotannon laatua lisäävä kehittämissuunnitelma vuodelle 2025-2026 alussa.

Esittelijä	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu Janne Mäkinen
Päätösehdotus	Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta päättää, että kirjaston palvelutuotannon rakennetta kouluilla selkeytetään asiatekstissä kuvatulla tavalla.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
Täytäntöönpano	Kirjastonjohtaja, Rehtori